

150

ریکین

چاکی

دگہل

دایکر

وہرگیران

نہدیب نہسعد ریگانی

۱۵۰

ریکین

چاکین

دگهل

دایکین

وهرگیران

نهدیب نهد سهد ریکانی

نہدیب ریکانس

۱۵۰ ریکیں چاکیں دگہل دایکے

پہرتوک: ۱۵۰ ریکیں چاکیں دگہل دایکے

کومکرن: سلیمان الصقیر

وہرگیان: نہدیب نہسعد ریکانی

لیزفرینا زمانی: ریبر ئیراہیم

بہرگ: فہرستہ زوبیر

ژمارا سپاردنی: ۲۲۰۵ سالا ۲۰۱۳

تیراژ: ۱۰۰۰ دانہ

چاپخانا ہاوار- دھوک

۲۰۱۳-۲۰۱۲

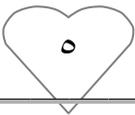
دياري بو

دايكا من يا زيده خوشتقي ودلوقان
هه قالا زيانا من دايكا شايانئ
بو نه و كه سين خودانيئ
خيړا هره مه زن ژفي
به رهه مي وناقين
وان دبه رزه
ونه ديار

نہ دیب ریگانس

۱۰ ریگیں چاکیں دگہل دایکے

دهستپيک

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، وعلى آله وصحبه أجمعين.

خودی تهعالا دگهلک جهین قورنانا پیروز دا حهقی خوئی دگهل حهقی دایک وبابا بهراورد کری، دهمی دبیژیت: ﴿وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا * وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا﴾ [الإسراء: ۲۳، ۲۴]. ثانکو (و

خودایی ته فهرمانا دایی هوین په رستنا وی بتنی بکهن ودگهل دایک وبابان د چاک وقهنج بن، و نهگهر نیک ژوان یان ههردوو لدهف ته پیروون، تو (دخزمه تکرنا وانا دا) نه بیژه ئوف ژی (کو وهستیان و بیزاریا خو دیار بکهی) و ل وان نه خوره و پاشقه نه به، ناخفتنه کا نهرم وجوان دگهل وان باخقه. وخو زیده بو وان بشکینه و زیده دلوفانیی دگهل بکه، و بیژه یا خودی دلوفانیی ب وان ببه ههروهکی وان ژ بچویکاتی دلوفانی بمن بری وئز مهزن کریم).

وچاکیا دگهل دایک وبابا یا کریه نه گهرهک بو چوونا بهه شتی، دفه رمووده کا پیروژدا کو نه بو هورهیره یی فه گوهاستی، پیغه مبه ر (سلاقیڼ خودی ل سهر بن دبیژیت: «رغم أنفه، رغم أنفه، رغم

«أنفه» قيل: من يا رسول الله؟ قال: «من أدرك والديه عند الكبر أحدهما أو كليهما ثم لم يدخل الجنة»(۱). ئانكو (دفنا وى دئاخى وهربيت، دفنا وى دئاخى وهربيت، گوتن كى ئەى پيځه مبهري خودى؟ گوت: ئەو كهسى داىك و بابيڼ وى ئيځ يان ههر دوو لدهف وى پيردين وئەو نه چيته بهه شتى).

ههر چنده ئايهت و فهرموودين پيروژ ب شيوهكى گشتى به حسى جه و چاكيڼ دگهل داىك و بابا ياكى، بهلى داىك يا هاتيه تايبه تمه ند كرن ب هندهك فهرموودين تايبهت كو مافى وى يى مهزن ديار دكهن، چونكى داىك گه لهك نه خوشى و زهحه تى دبته ژداىكبوونى و پهروهرده كرنى و... هتد، ژبه رهندي ئەو هه ژيترين كهسه بو هه قاليني.

پرسيار ژ پيځه مبهري (سلافيڼ خودى لسهر بن) هاته كرن و گوتى: يا رسول الله، من أحق الناس بحسن صحابتي؟ قال: «أمك» قال: ثم من؟، قال: «أمك»، قال: ثم من؟ قال: «أمك»، قال: ثم من؟ قال: «أبوك»(۲). ئانكو: ئەى پيځه مبهري خودى، كى ژهه ميان هه ژيتره بو هه قالينيا من يا چاك؟ گوتى: داىكاته، گوت:

(۱) رواه مسلم.

(۲) رواه البخاري.

پاشى كى؟ گوتى: دايكاتە، گوتى: پاشى كى؟ گوت: دايكاتە، گوتى:
پاشى كى؟ گوت: بابى تە.

دقى پەرتوكى دا، من ۱۵۰ رِيكِينِ دياركرين ژبو چەوانيا سەرەدەرى
كرنى دگهل دايكى ل جھ و دەميين جودا جودا، و چەوانيا گەهشتنا
رازيكرنا دايكى، ھەر چەندە گەلەك ژمە ئاخفتن و گوتنين شەرى
ييت ژبەركرين ئەقين بەحسى مافى دايكى دكەن، بەلى رِيكِينِ بجھ
ئينانا فى مافى دژيانا روژانە دا ژمە دكيمين.

ودنقىسина فان رِيكاندا، چ ريزكرن و گريدانا بابەتى تيدا نينه،
ئانكو ئەف خالە نەھاتينە ريزكرن لدويف بابەتى يان رامانى، داکو
خاندەفان ھەمى خالا بخوينيت و وى بجھ بينيت ئەوا بو وى
گونجاي بيت، و ھەر وەسا دا ھەمى بابەت بەينە خاندن نەكو
بەشەكى بخوينيت وئىكى بەيلىت، ھەر وەسا ھەژى بيرئينانى يە كو
ئەف خالە دگهل كور و كچا دگونجن ئەو نەبن ئەقين ھاتينە تايبەت
كرن ب كچان قە.

من گەلەك ھزرا خو د وان كەسان دا كر ئەقين چاكي و پاشى دگهل
دايك و بابين خو كرين، من ديت كو ئەو كارين ئەو دكەن نە
گەلەكى ب زەحمەتە و رازيكرنا دايك و بابا يا ب ساناهى يە،
و ھەر وەسا مروفا كەيف خوش دبیت، چونكى ئەو نە خودانين

گهلهك زهحمهت و وهستیانی نه، بهلکی نهو خودانیین دلین نهرم و سهروچاقین گهش و دلسوزیهکا بی سنورن کو ههردهم مه ژئی تییر دکهن، و ژبهه هندئی سهركهفتن بارا وانه وخو راکرتن ههفالی وانه. دقئی پهرتوکی دا، من هزر وتیبینییت خو دهربارهی وان کهسین چاکی کرین ییت نفیسین، وپیشکیشی ههوه دکهم ب هیفیا وئ چهندی کو ببیته نهگهرهك بو چاقلیکرنا وان، و ببیته ریکهك کو نهه لسهر بچین ولدویف پینگاقین وان چاکی بکهین.

ئهفه ۱۵۰ ریکن بو چاکی، نهگهر ههوه تشتهك تییدا دیت کو ههژی بجه ئینانا بیت... خوزیکین وی یی بلهز دهست پی دکهت، و نهگهر ههوه چ تشتی ههژی نه دیت، مه ژ دوعایین خو بی بههر نهکهن... دوعا ژ خودایئ مهزن دخازم هاریکاریا مه بکهت لسهر چاکیا دگهل دایك و بابا، ومه و وانا پیکشه ل فیردهوسا بلند کومشه بکهت، وخودی ب دلوفانیا خو، دلوفانیی و چاکی ب رزقی مه بکهت، مه خو راکر بکهت ههتا دایك و بابین خو رازی بکهین....

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱. دیاریه‌کا جوان هه‌لبژیره بو ههر هه‌لکه‌فته‌کی، ب ریژ و هیژایی
 فه پیشکیش بکه و یی کهیف خوش به کو قه‌بیل بکه‌ت، و نموونه بو
 فان هه‌لکه‌فتا: روژین جهژن و دهواتا، و سه‌رکه‌فتن و دهرچوونا
 زاروکین وی، و دهمی تو ژ گه‌شته‌کی دزفری، و سلامه‌تی و ساخبوون
 ژ ئیشه‌کی، و ههر هه‌لکه‌فته‌کا تو ببینی یا هه‌ژیه.

۲. هنده‌ک ژ داهاتیی خو بو وی ته‌رخان بکه، یی پشکداربه د
 ته‌رخانکرنا کوژمه‌کی هه‌یفانه یی ده‌ست نیشانگری بو دایکی، داکو
 ئەف کوژمه پیدفییین وی ییت هه‌یفانه دابین بکه‌ن، و داکو پیدفییین
 وی بجه بهین بیی کو ئەو نه‌چار بیت داخازی ژ ته بکه‌ت، و ئەفی
 کاری بکه خو ئەگه‌ر دایکا ته یا پیدفی ژی نه‌بیت، چونکی دایکی
 دفتیت چاکیا زاروکین خو دگهل خو ببینیت.

۳. باشتره بو ته کو تی‌بگه‌هی و بزانی قوناغین جودا جودا ییت ژيانا
 دایکی، و دفتیت لدویف قوناغین ژيانا وی سه‌رده‌ریی دگهل بکه‌ی، کا
 ههر قوناغه‌کی چ پیدفیه بکه‌ی.

۴. گه‌له‌ک یی رژد به لسه‌ر پاقری بنیاتکرنا ئەو په‌یقین تو دی
 گه‌هینیه گوهین دایکا خو، داکو دایکی گو‌ه ل چ تشتا نه‌بیت کو پی

بیٚشیت، چونکی نههیا هاتیه کرن ژ گوتنا (ئووف) و نهفه
بچویکتین ئاخفتنه، پا چهوا نهگهر تو مهزنتین ئاخفتن بیژی....

۵. دهمی تو بریارا گهشتهکی د دهی یی رزدهه کو نهو دیمهیک
کهس بیت تو خاترا خو ژئی دخازی، و دیمهیک وینه بیت تو ببینی،
نهفجا خاترا خو ل حازریا وی و بهرامبهری وی ژئی بخازه، و داخازا
دوعا کرنی ژئی بکه، و کهیف خوش بکه، و بو دهمهکی دریز بمینه ل
دهف، و یی رزدهه کو دهرکهفتنا ته یا دویمهیی ژ دهف وی بیت، دا
بهرهکته و چاکی بکهفیته دریکاته ب دوعایین وی نهو دوعا بیٚت کو
ب ئانههیا خودی د بهرسف داینه، و نهگهر تو ل وهلاتهکی دی بی بلا
پهیهندی جهی فی بگریت.

۶. دهمی تو ژ گهشتا خو دزفری دقیت نهو نیکهه کهس بیت تو
ببینی پشتی گهشتا خو، دا سلاف کهیی و دگهل ب روینیه خوار و
سهبرا وی بینی، و ههروهسا دا بیهنا وی فرهه ببیت و بزانیٚت کو تو
یی ب ساخی و سلامهتی زفریه مال، و بزافی بکه کو دهمی زفرینا ته
بگههیته وی دا نهبیته هاتنهکا دهملدهست، چونکی هاتنا ته و دیتنا
وی بو ته دبیت نهوی گهلهک کهیف خوش بکهٚت یان بترسینیت، و
بلا نهفسا ته وهل ته نهکته کو چافیٚکهفتنا خو بو وی گپرو بکهی،
و چ جارا نهبیٚزه نهف دهمه نهیی باشه بو سهردهانا وی نهگهر خو چ

دهم بیت، چونکی بیهنا دایک ناهیت و دل تهنا نابیت ههتا ب
چاقیت خو کورئ خو نه بیت، و چاقیت وئ ب دیتنا وی شاد بن.

۷. د گهشتا خودا یئ رزدهه کو ههمی روژا ته په یوهندی دگهل
هه بیت، نه گهر خو بو دهمه کی کیم ژی بیت، چونکی تو نوزانی کا
په یوهندی ته چهند خوشی بو وئ پهیدا دکهت، و دوو دلی دبهت،
و ترسی دشکینیت، و خهم و کوفانا ناهیلیت.

۸. یئ رزدهه کو ههمی روژا بیینی نه گهر یا نیژیکی ته بیت و
دشیان دا بیت، و شول وکارین دونیای ته ژ چاقیکهفتنا وئ دویر
نه ئیخن، نه فجا بیهنا وئ فرهه بکه و سه برا وئ بینه، و نه فه
کیمترین مافی وئ یه، و بزاقی بکه کو نه ف چاقیکهفتنه یا هه ژی
بیت ته مهت فیانا وئ بو ته، و مهزنا تیا جهی وئ، نه فجا بلهز نه چه
و زوی بزقری، یان ژی سلاف که یی و ههر سه حکه یی دهم ژمیرئ و
خوب شه پلینی، چونکی مافی وئ مهزنتره ژ هندی.

۹. نه گهر دایکا ته یا نیژیکی ته نه بیت، دقیت ههر روژ ته
په یوهندی دگهل هه بیت، و چ جارا ژئ نه هییه برین، نه گهر خو د چ
کاودان دا بیت.

۱۰. ژجوانترين كارِيْنْ تو پيشكيشي دايكِيْ دكهى، نيزيكي و نهرماتيه دگهل نهُو كهسِيْنْ نهُو حهز ژِيْ دكهت، و زاروكِيْنْ وِيْ خوشتقيترين كهسن لدهف وِيْ، نهُفجا يِيْ باش به دگهلدا، و يِيْ نازك به، هاريكاريا وان بكه بو بجه نِينانا پِنْدَقِيِيْتْ وان، و راستهريْ بكهى لسهر كارِيْتْ وان، دِيْ كهيفا دايكِيْ هِيْتْ دبينيت بهرههَمِيْ پهرودردا وِيْ فيقيهكِيْ باشه، و ژنهنجامِيْ وِيْ خِيْزانا وِيْ يا كوم دبيت.

۱۱. ماچيكرنا سهريْ وِيْ، و دهستيْ وِيْ، و پِيْتْ وِيْ دهَمِيْ تو دبيني، چونكي نهُفه دهرگههكه بو كهيف خوشيهكا مهن، و نهُفه مافهكِيْ وِيْ يِيْ بچويكه، و رِيْزگرتنا وِيْ تشتهكِيْ جوانه، و هِيشتا يا ليرا من دهَمِيْ دكتور مهيسههريْ دگوتى: من سهريْ دايكا خُوْ ماچيدكر و دهستيْ وِيْ و پِيْ وِيْ، زاروكِيْتْ من ژِيْ سهريْ من و دهستيْ من و پِيْتْ من ماچيدكرن.

۱۲. نيشا زاروكِيْنْ خُوْ بده بلنداها جهُيْ دايكِيْ ب گوتن و كريار، و نهُفهژِيْ دَقِيْتْ تو خُوْ نيشا بدهى وهك چاقلِيْكهرهكِيْ باش د سهرهدهريا دگهل وِيْدا، بهيله بلا ببينن كا تو چهوا خزمهتا وِيْ دكهى، و تو چهوا رِيْزِيْ لِيْ دگري و بوها گران دكهى، چونكي نهُفه دِيْ وهكهت كو زاروكِيْنْ ته ژِيْ د وهسا بن دگهل ته و دگهل دايكا ته.

۱۳. رژدی لسهر بجه ئینانا داخازییت وئ، و نامادهکرنا پیدفییّت وئ ددهمئ خودا، ئەفهه دئ ته نیزیکی وئ کهت، و ژ بهللا نه خوشیا دویر ئیخیت.

۱۴. سوزهکی نهدهیی و پاشی بجه نهئینی، ئەگهر ته سوز دا یئ وهفادار به بو سوزا خو یان ژی ب ئیکجاری سوزا نهده.

۱۵. ههمی سهرکهفتننن خو ب زفرینه بو دلوفانیا خودئ و پاشی بو دلوفانیا وئ و پهروهردا وئ، چونکی ئەفهه ههست ب شانازی و کهیف خوشی دکهت، و دهمئ دبینیت ئەنجامئ پهروهردا وئ سهرکهفتنن د ژيانا کوریت وئ دا، کو هندهک فیقینه ژ چیکرییت پهروهردا وئ نه، چونکی ههر سهرکهفتنهکا زاروکا سهرکهفتنا دایک و بابانه.

۱۶. گهنگهشی دگهل نهکه ئەگهر خو تو یئ دروست ژی بی، و ریکیت ب ساناهی و سقک ب کار بینه بو دیارکرنا هزر و بوچوونیت خو، ئەگهر وی کاری بهرژهوهندیهک و مفایهک ههبيت، بهلئ ئەگهر بتنئ بو هندی بیت کا دئ کی خو ب سهر ئیخیت، هیلانا گهنگهشی و بجه ئینانا هزرا وئ و بوچوونا وئ باشتر و گرنگتر و ههژیتره.

۱۷. بوچوونا وئ کییم نهکه بهرامبهر خهلکی، یان بهرامبهر خویشک براییت خو، ئەهفجا دایکا ته یا حازر بیت یان نه، چونکی ئەفهه

گریتیه د ئاخفتنڼ دا، و بهحسکرنه ب خرابی، و کیم رهوشتیه
دگهل دایکڼ.

۱۸. نهشکینه، کیم نهکه، بی ریژی دگهل نهکه نهگهر یا نهزان بیت
دهندهک کارین ژیانڼ دا، بهلکی پیژانینڼ وئ زیده بکه ب
شیوهیهکڼ وهسا کو تو یی لجهڼ نهزانی د وان کارا دا.

۱۹. خو دویر بکه ژ کهنیا بلند بهرامبهری وئ، یان بلندکرنا دهنگڼ
خو لدهف وئ، یان سهحکرنڼ بی ئومیدیی، یان سهحکرنڼ تورهیڼ
دهمڼ تو ل دیوانا وئ، یان تیځچوونا دیمی ل حازریا وئ، یان ترانه
پیکرنا تشتهکڼ نهو حهز ژئ بکهت، چونکی نهفه ههمی کارتیکرنڼ
ل وئ و دهروونڼ وئ دکهن.

۲۰. بلا نهو ههردهم ئیکهمین کهس بیت دهنگ و باسین خوش دژيانا
تهدا بزانیته، و بلا نهینییته ته بزانیته، چونکی نهفه دی وئ دلشاد
کهت، و دی ته نیژیکی دلڼ وئ کهت، چونکی نهو ته دبینیت تو
هیشتا نهو زاروکی نهوئ پیدفی دایکا خو دسهر مهزناتیا ژیی تهدا.

۲۱. تهندروستیا وئ بپاریزه، نهگهر یا دانعهمر بیت نهو تشتین نهو
پیدفی دبیتڼ بو ناماده بکه، وهکی دهزگههڼ پیثانا فشارا خوینی، و

پیفانا شهکری، و ئامیرین هاتن و چوونی، ههر تشتهکی دی یی
پیدفی ژ دهرمانا.

۲۲. پروگرامهکی ههیفانه بو پشکینا وی دانه، داگو یی پشت راست
بی ژ تهنروستیا وی.

۲۳. پیدفییت وی ئاماده بکهی ئهفییت دگهل ژیی وی دگونجن، چونکی
لدهمی پیدفی هندهک تشتین دیارکینه، و لدهمی دانعهمریی پیدفی
هندهک تشتین دی یه. ئهفجا یی هاریکار به بو وی کا چهوا ئه و یا
هاریکار بوو بو ته ههر ژ بجویکاتی و گهشبوونا ته.

۲۴. لدهمی نهخوشیا وی، ئهگهر ئیسا دگهل ب ئیشه، ئهگهر باشبوو
کهیف و خوشیا خو بو دیارکه ب سلامهتیا وی، بهردهوام به لسهر
نهرماتی، دهستی خو دانه سهر جهی ئیشانی، و ئایهتا لسهر بخوینه،
و فهرموودین پیروژین دروست، چونکی ئهفه چاکی و باشی و
سلامهتیه.

۲۵. دهمی نهخوش دبیت باوهریی بو چیکه و رازی بکه کو ئه و دی
زفریته باشترین حال، و نههیله چ دهنگ وباسین نهخوش دهربارهی
نهخوشیا وی بگهنی، و دویر بکه ژ ههمی وان چپروکین پی ب
ئیشیت. بپرا وی بینه کو ئهفه سوننهتا خودی یه د ژیانای دا، بتنی

هندهك بنگههين نههیلان و بن برکړنا گونههانه پاشی دئ
زفريتهفه زیرهك و چالاكتر ژ بهرئ.

۲۶. نوژدارين تايبهت بو بينه جهئ ئاكنجيبوونا وئ، يان زى وئ ببه
نك نوژدارا نهگهر شيان ههبن، و نوژدارا تئ بگههينه كو ئهوى پشت
راست بكهن ژ حالهتئ وئ و نهترسينن، كو ئهفه ئيشهكا سقكه و دئ
زوى چيت.

۲۷. هاريكاريآ وئ بكه بو سهردهانا مروفيين وئ، و ببه نك ههفاليين
وئ، و مروفيين وئ ئهويين ئهه و حهز ژئ دكهت، داکو كهيف خوش
ببيت، و مروفانيا وان بهيز بكهفيت، و پهريستنا وئ بو خودئ زيده
ببيت، و باشتره نهگهر هندهك دياريا ئاماده بكهى كو بكير ژيئ وان
بهين داکو پيشكيشى وان بكهت دهمئ سهردهانا وان دكهت.

۲۸. سندوقهكا تايبهت ب دايكئ فه دانه، و ههردهم جوريت پسكيت و
شريناهيا و ياريا و دياريين بچويك بكه تيدا، داکو بدهته نهفيين خو
دهمئ دهينه دهف، چونكى ئهفه دئ فيانا وئ د دئ زاروكاندا زيده
كهت و دئ حهز كهن ههردهم بچنه دهف.

۲۹. دهمئ دچيته گهشتهكئ يان جههكئ دوير، نههيله پهيوهنديا ته
دگهل بهيته برين، و ههردهم پرسيارا حالئ وئ بكه، ههر ژ دهمئ ژ

مالا خو دهردهكفیت ههتا دگههیته جهی قهست کری، و ههر یی
بهردهوام به لسهر پهیوهندیین خو بو وی.

۳۰. خهمین خو یین سهرنیش نهदानه سهر ملین وی، و گازندین خو
یین ب نیش بو نهکه، چونکی نهفه دی دلی وی تری خهم کهت، بیژری
کو کاری ب ریغه دچیت، و تو یی پشت راستی، و خودی دهرگههین
بو ته فهکرین، و تو یی گهشبینی ژ کاری خو.

۳۱. ناریشین خو یین ههفرینی ل بهرامبهری وی نه بیژره، چونکی
نهو ب فان تشتا ب خهم دکهفیت، چونکی نهو دبینیت کو کوری وی
و روناها چافین وی یی توشی ناریشین ژيانا ههفرینی و زهحمهتا
وی بوی، و فیانا وی یا بی سنور دی وهل وی کهت کو چ چارهسهری
ببینیت پیشکیشی ته بکهت نهگهر خو زیان ژی ب وی بکهفیت ژبو
هندي دا ته دلخوش بکهت، نهفجا یا جوانتر بوته و بو دادی نهوه کو
دايك يا دوير بيت ژ ناریشیت ته.

۳۲. بهرامبهری دایکا خو گهلهك مهدهحیت ههفرینا خو نهکه، وهمی
رونکرنین ژيانا خو بو نهبیژره کا تو چ ددهیه ههفرینا خو و ههفرینا
ته چ پیشکیشی ته دکهت، چهند ههفرین یا باش بیت، دلی دایکی
ههر دی نیشیت ودرسیت کوری وی نهو گوهری بیت ب نیکا دی،

نهفجا نهو بچينيت و ئيكا دى بهيت و بدريت و بهرهه مې زهحه مې تا
وى ببهت، ژبه رهندي يې هشاربه كو په يوه نديا ته يا هه فسه ننگ
بيت و يا ئافاگر بيت لسره ريز و قه درگرتنې، ب شيوه كې كو مافي
كه سې بهرزه نه بيت.

۳۳. ههروهسا هه مې په يوه ندييت خو دگهل دايكا خو بو هه فزينا خو
نه بيژه، ريزي ل دايكا خو بگره و جهې وى بلند بكه و په يوه نديا
دناقبه را واندا موكم بكه، و چ جارا به راورد يې دناقبه را واندا نه كه،
چونكى هه ر ئيكي جهې خو يې هه ي و سروشتي تايبه تي خو يې
هه ي، و هه ر ئيك ژ وان ماف و ئهركيت خو ييت هه ين كو دقيت بي
كي ماسي و ئاسته ننگ نه نجام بده ين.

۳۴. نه به دادوهر دناقبه را دايك و بابين خودا، و داد يې دناقبه را وان
نه كه ده مې ئاريشه ك هه بيت، چونكى نه و نه كار ئي ته يه، و خو بي
هه لويست و بي لايه ن بكه، و ب ئاخفتنيت جوان و نه ئيكسه ر شيره ت
ويك ئيناني بكار بينه.

۳۵. رهخني لي نه گره دكار ئي وى دا، يان دجلکين وى دا، يان
دسه روبه ر ئي وى دا، يان دهه لبرارتني ن وى دا، يان دزه وقي وى دا، يان
د ئاخفتنا وى دا، يان دريكا سه ره ده ر يا وى دا، خو نه گره تو ببيني

نهدجوانن و تو بترسی کهسین دی بهحسی وئ بکهن، و دفتیت تو ریکهگا سهردهریی بکار بینی کو نه وئ بریندار کهت و بیشینیت، و نهکیماسیا دیار بکهت و بخهم بیخیت.

۳۶. پهیوهندیا خو دگهل خویشک و براییت خو ب هیز بیخه، و نهگهر ئاریشه دناقبهرا ههوه دا ههبن بلا ل پیش چاقتیت دادئ نهبن و نهو نهزانیت، چونکی دئ بخهم کهفیت و نهخوش بیت.

۳۷. نهگهر دایک و باب د چ سهروبهر دا بن، پشتگیریا بابئ خو نهکه کو ههقرینا دوی ببینیت، نهگهر خو ته نهگهر ژئ بو فئ چهندی ههبن، و بلا پشتگیریا ته دناقبهرا ته و بابئ ته دا بیت و نهو نهزانیت.

۳۸. ب شارهزایی وب شیرهتین چاک فییری دینی بکه، ب ریکا کاسیت و سی دی و پهرتوک و ئامادهکرنا وئ ل روینشتنین زکری و گوتارین ب مفا.

۳۹. بی بار نهکه ژبهرههفکرنا روینشتنین زکری وخیری، وئ بگههینه جهین گوتارا و خهلهکین زکری و ژفانین گوتارین ئایینی ههلهکهفتین ئایینی بو دیار بکه.

۴۰. باشتین دهم بو چاکیا دگهل دایک و بابا، دهمیت تاعهتی نه،
 نهگهر تو دگهل دایکا خو چوویه چهجی یان عومری ببه بهند بو
 وی، وی بیاریزه و دگهل دا به، و خوشیی ب کاری دگهل وی ببه،
 دهستی وی بگره و هشیار بکه ژ مهترسیین ریکا وی، و بلا چاقی ته
 ههر لی بیت و ژبیر نهکه.

۴۱. هیجهتا بو خهلهتیین خویشک و براییت خو ببینه، و دیارکه کو
 پهروهردا وی یا جوانه، و نهو خهلهتیا ژوان پهیدا بوی ژ نهگهری
 وهسواسا شهیتانی یه و دیارکه کو خودی دی وان زفرینیته سهر ریکا
 راست.

۴۲. خهلهتیین مروقیین وی و ههفال وزاروکیین وی لهر وی مهزن
 نهکه، هندی بشیی لهر سقک بکه و کارتیکرنا وان خهلهتیا کیم بکه
 لسهر وی، چنکو نهفه دی نهخوشیا کیم کهت و هز ژیکرنی
 زیدهکهت.

۴۳. دهنگ و باسین نهخوش و موسیبهتا ئیکسهر بو نهبیژه، بهلکی
 هیدی هیدی خو نیزیکی بابتهتی بکه و پاشی بیژی کا چ رویدایه
 داکو کارتیکرنا وی نهخوشیی لسهر کیم بکه، و دهنگ وباسین ژفی
 جوری ب تیلهفونی یان ب نامهکی بو نهبیژه، بهلکی ههره دهف

روښه خار ورېځکي بو بابه تي خوش بکه پاشي بيژي و دبه را بيرا وي
بينه خير و قيمه تا سه بر و بهين فرهه يي.

۴۴. ئافره ت هه ر د چ عه مر دا بيت هه ر هه ز ژ په يقين نازک و جوان
دکه ت و هه ر پيدفي هه ز ژيکرنئ يه، نه خاسم نه گه ر نه ف په يف
و هه ز ژيکرنه ژده ف کورئ وي بن، نه فجا داځکا خو بي بار نه که
ژ په يقيت نازک و هه ز ژيکرنه خو.

۴۵. وه سا بو وي ديار نه که کو يا پيربووي و نه شيت کارين خو بکه ت،
لجه ئ في ئاخفتنين خوش و وه سا ديار بکه کو هيشتا يا گه نجه
وگوتنين شرين بکار بينه و هه رده م چاكيڼ دگهل بکه.

۴۶. ژ وان تشتين ئافره ت هه ز ژي دکه ن بي بار نه که خو نه گه ر يا
دانه مر ژي بيت وه کي جلکين جوان و نوي و بيهنين خوش وهه ر
تشته کي نه و گرنغيي پي بده ت، هه ر بو وي ژيانه کا نوي په يدا بکه.

۴۷. نه گه ر ته زن باب هه بن و دوو بهرهي دنافبه را واندا هه بن،
مه دحين وان لده ف وي نه که و نه به دادوه ر دنافبه را واندا خو زن
باب يا حه ق ژي بيت، چونکي نه ف جوړه کاره گه له ک دهه ستدارن ويا
باشتره تو ببيه چا کساز دنافبه را واندا ب شيوه کي کو ديار نه که ي تو
دگهل بوچوونا زن بابيي يان تو پشتا وي دگري.

۴۸. گهلهك مهدهځڼ پهروهدا كهسڼ دى نهكه و نهبيژه خوزى ئەز وهكى وان بام، يان ژى بيژى خوزى ئەز گههشتبامه ئەو پلا ئەو گههشتينى، چونكى ئەفهه وى دئيشينيت، وهوسا ديار دبیت كو تو يى ژ پهروهردا وى رازى نينى و ته هندهك تيبينى يى لسهر وى پهروهردى ههى ئەفا وى بو چهندين سالا خو پيڅه وهستاندى.

۴۹. دهمى ئەو دئاخفت، گوه وچاف و دلى خو بدى، و بههمى ههستين خو دگهلدا به، بگرنزه ب ههلويستين بكهنى و بخهم بكهفه بههلويستين بخهم، بلا ههستين ته دمري نهبن.

۵۰. ههردهم بگرنزين پيشوازيى لى بكه، گوتنهكا بكهنى بو بيژه، دلهكى ل دلى وى بده، و يى ساده وسقك به، و ددهمىن نهخوشدا يى رژد به، وگرنگيى بده بابتهتى و يى هشاربه، چونكى ئەفهه نهدهمى ترانانه.

۵۱. دهنگ و باسڼ جيهانى و دهوروبهريڼ خو بو بيژه، چيروکڼ خوش و دهنگوويڼ خوش بو بيژه، چونكى دايك ژ ئاخفتنا عهياىلى خو خهريب دبن.

۵۲. ههردهم مهدهین پهروهدا وی بکه و سوپاسیا دانا وی بکه، چونکی چ سوحبهت ژ وی سوحبهتی خوشتر نینن ئەفا سوپاسی دگهلدا.

۵۳. بیژی کو مهزنترین خوزیا من خوشیا تهیه، و رازیبونا تهیه، و تو ببیه ئەگهری خوشیا وی، ئەگهر تو فی بکهی ئەفه ته خوشیا وی تمام کر، چونکی ئەوا دبینیت مهزنترین خوزیا عهیالی وی خوشیا وی یه.

۵۴. ئەگهر دایک و بابین وی دساخ بن چاکیا دگهل بکه، و یی قهلس نهبه بو هاریکاریا وان، وپشتهفانیا دایکا خو بکه ژبو هاریکاریا وان، و ئەگهر وهغهر کر بن، دوعا وخیرا و ههر تشتهکی کهیفا مریا بینیت بو بکه داکو دایکا خو ژ خو رازی بکهی، پیغمبهر (سلاقین خودی لسهر بن دبیزیت (إذا مات ابن آدم انقطع عمله إلا من ثلاث: صدقة جاریه، أو علم ینتفع به، أو ولد صالح یدعو له) نانکو (ئەگهر کوری ئادهمی مر، ههمی کار وخیر دی ژئ هینه برین بتنی ب سی ریکا نهبیت: خیرهکا بهردهوام بیت، یان زانستهک نیشا ئیکی دابیت، یان عهیالهکی باش دوعا بو بکهن).

۵۵. کارهکی بو بکه گو خیرین وئ بهردهوام زیده بکهت، وهک
پشکداری دنافکرنا مزگهفتهکی دا یان کهفالهتا هیتیمایان چاډدیریا
ژبهرکهړین قورئانی یان هاریکاریا کیم دهرامهت وههژارا یان ههر
کارهکی تو بزانی خیرا تیدا.

۵۶. دهمی هندهک هیقیین خو بوته دبیژیت یان تشتهکی ب ویفه
گریدای بیت خو نهگره ههتا ژ ته داخاز بکهت بهلکی تو
دهستپیشخهر به و بو بجه بینه کچهند دشیانین ته دایه وپتر.

۵۷. بلا ئه و لپیشیا ههمی کارین ته بیت وههمی ههفالین ته بهلکی
خو لبهری زاروک وههفژینا ته بیت.

۵۸. داخازا وئ بکه بو سهرهدانا مالا خو، ورازی بکه گو بمینیته لدهف
ته، چونکی ئهفه دئ ژیانای وئ گوهریت و دئ دلخوش بیت ب باشیا
ته دگهل وئ.

۵۹. دگهل خو و زاروکین خو ببه گهریانا، یان دگهل خویشک وبراپین
خو، چونکی ئهفه دئ وئ بهیز ئیخیت و دل تهنا کهت.

۶۰. جارجار دگهل خو کهیف خوش بکه و دگهل وان کهسین ئه و چهز
ژئ دکهت ب میفانکرنا وان ل خارنگههی، چونکی ئهفان کارا چ
تہمهنین دیارکری نینن، وئهگر گوت ئهز ناهیم تو رازی بکه وپبه.

۶۱. سهرهدانا سیکهکی یان جههکی بازرگانی دبیت بو وی خوزیهک بیت، ئەفجا بوجی بجه ئینانا فی خوزیی لسهر دهستی ته نابیت؟

۶۲. دیاریهکا جوان یا تایبتهت ب زهلامافه بدی داکو ئەو پیشکیشی بابی ته بکتهت، ئەفه چاکیه و فیانا ههمیا زیده دکتهت.

۶۳. مهدهحین بابی و چاکیا دگهل وی دی وهل دایکا ته کهن کو ئەو شانازیی بخۆ ببهت.

۶۴. مهدهحین سهرهدهریا وی و باش ریقهبرنا مالی و جوان چاقدانا باب وزاروکا دی وی رژد کهت و وی پتر پالدهت و باومهریا وی بخۆ زیدهتر لی کهت.

۶۵. کچ نیزیکترن بو دایکی ژکورا، ئەفجا نهینیی وی بیاریزه و یین خۆ بو بیژه ونهفسیهتا وی تیبگههه و وهک ههقال سهرهدهریی دگهل بکه.

۶۶. دنهخوشی و بهرتهنگیا دا دایک پیدفی کورا دبیت، داکو ببنه پشتهفان وهاریکار و دگهل وی بن دوئی نهخوشیی دا، ئەفجا پشتهفانیا وی بکه ویی ناماده به ژهیژا خۆ بدهیی بو دهرباز بوونا وی نهخوشیی.

۶۷. نهرماتیا ته دگهل خویشکا، و دل پیقه‌بوون و جوان سهرده‌دیریا وان و دابین کرنا دیاریا بو وان دی خوشیا دایکی زیده گهت، چونکی دایک حهز ژ وان دکهت یین نهرم بن دگهل کچین وی.

۶۸. ژ چ کارا شهرم نه‌که کو دایک بکهت، دبیت یی گونجای بیت بو ژیی وی و نه‌یی گونجای بیت بو دهروبه‌رین وی، به‌لکی شانازیا پی ببه و دهروبه‌را رازی بکه ژ کارین وی هندی دشرعی و دروست بن.

۶۹. زاروکیین خو فییر بکه دل نهرمیا دگهل دایکی، و دیاری و خه‌لاتا بدهف زاروکیین خو دا بو دایکا ته ببه‌ن.

۷۰. دهستی وی بگره نه‌گهر دانعه‌مر بوو، و پیلا‌فین وی دانه بهر پییت وی وریکی نیشا بده، تو ژه‌مه‌یا پتر قهردارئ وی و دقیت تو پتر هه‌میا چافی خو بده‌یی.

۷۱. ههر زاروکه‌کی ته یی باش وچاک بیت دگهل دایکا ته دیاریه‌کی بدی، و ههر که‌سی بله‌زتر بو خزمه‌تا وی بچیت و وی رازی بکهت خه‌لات بکه.

۷۲. ههر زاروکه‌کی ته جوان سهرده‌دیری دگهل بکهت و بله‌ز بچيته خزمه‌تا وی و وی رازی بکهت، خه‌لات بکه.

۷۳. دايك گرنگيڼ ددهته مالا خو، ژبه رهندي هاريكاري او بكه بو جوان كرن و ليكدانا مالي، هر كيماسيه كا ههبيت دروست بكه و ههردم تشتين باش بو خه لاتدنا مالي ببه.

۷۴. ژوورا نفتستني لدهف دايكي جهكي تايهت يي هي، يي شارهزا به كو تو جوانترين دياريا بو ژوورا وي بيني، يان زي بهيله بلا نهو ژوورا خو ب ههلبژيريت، وههروهسا نهو جهين دي ييت دايك گرنگيڼ ددهتي وهكي ژوورا پيشوازي، بلا ب جوانترين شيوه ديار بكهت.

۷۵. باشي دگهل مروفييت وي بكه وهاريكاري وي بكه لسهر چاكي دگهل مروفييت وي، وببه نهگهري بهيزكرنا مروفانيا وان.

۷۶. نهگهر هندك ئارهزوو و حهز ههبن، هندك ژ دهمي خو بو تهرخان بكه و نهو تشتين نهو پيدفي ژبو نهجامدانا ئارهزوويين خو ناماده بكه.

۷۷. هر جهكي تو تيدا كار بكه ي نهوي پشكار بكه، بو نمونه نهگهر تو هوزانقاني هوزانهكي ب دايكا خو بقههينه، ونهگهر تو نقيسهري كورته چيروكهكي لسهر باشيا دگهل دايكي بنقيسه، وهوسا....

۷۸. دهندەك جفاكان دا، دایك حەز دكەت ناڤی وئی دانە سەر نەڤیین وئی، و ئەو بخو فی تشتی داخاز ناكەت، دا ئازادیا كوری و هەڤژینا وی تیك نەدەت ژبو هەلبژارتنا ناڤی، ناڤكرنا نەڤیا بناڤی دایكی جەهەكی تایبەت یی ددی دایكی دا هەوی وپلەكا بلندە ژبو ڤەگەراندنا چاکیی ل دایكی، ئەڤجا ژڤی تشتی بی بار نەكە.

۷۹. دەمی تو ل ترومبیللا خو سيار دبی، بلا ئەو بهیته سینگی خو ئەگەر کی دگهل تەبیت، ولدەمی چوونا ژوور و دەرکەفتنی وئی بدە بەرا خو، ئەو نەبیت ئەگەر ئەو پیدڤی بەاریکاریا تە بیت ل بەرا خو.

۸۰. ئاخفتنی رهق و نەخوش و ئاخفتنی کولانکی وترانا دگهل بكار نەئینه، بەلكی جوانترین پەیف و ب نازکترین شیواز پيشکیشی وئی بکە.

۸۱. تو دشیی بەریکانەکی دناڤبەرا زاروك و نەڤیا دا دروست بکە، ژبو پيشکیشکرنا جوانترین خەلات بو دایک، و ئەڤ بەریکانە بلند کرنە بو جەئ دایک و مەزنکرنا وئی ددی زاروك و نەڤیین وئی دا، چونکی دایك خودانا ڤەنجیی یە.

۸۲. هندهك دهم ډيټ ههين دوعا تيډا دهينه قه بيل كرن، نه فجا وي ژ
دوعايڼن خو بې بار نه كه.

۸۳. مه ندهوشي و خوشيا خو بو هه قال و دوستين خو ديار بكه ب وان
تشتين دايكا ته پيشكيشي ته دكهت، دميقانداريادا به حسي خوشي
وتاما خارنا دايكا خو بكه كا چهند خوش خارني چيدكهت، نه ف
تشته دي گه لهك دي وي خوش كهن.

۸۴. دقيت نه و دهمي تو لدهف وي ب ته مامي بو وي بيت و نابيت ب
تيله فون و نه نرنيت و روژنما فه بچيت، يان خو مژويلكرنا بههر
تشته كي دي فه.

۸۵. لسهر كچا پيدقيه هاريكاري دايكا خو بكهن ډاكو په يوه نديين وي
ډگهل هه فالين وي خوش بكهن، و چو جارا ريكي لي نه گرن و خو
نه رازي نه كهن لسهر سه رهدان و په يوه نديا.

۸۶. فه خر و شانازي ب دايكا خو ببه له همي جه و دهما.

۸۷. چيروكڼ لسهر باشيا دايك و بابا بو بيژه، چونكي سه برا دايكي
بشان تشتا دهيت و پي كه يف خوش دبن.

۸۸. داخازى ژى بکه دوعا بوته بکهت، کو خودى چاکی و باشيا دگهل
دايکى برزقى ته بکهت، چونکو نهفه بهلگهيه لسهر حهزا ته بو
چاکی وباشيا دگهل دايکاته.

۸۹. ههردهم داخازى ژى بکه ژته رازى ببیت ودوعا بوته بکهت، نهفه
دى بهايى رازى بوونا وى ژته لدهف وى ديار کهت وجهى وى لدهف
ته.

۹۰. ههفرکيا هميا بکه لسهر چاکیا دگهل وى، وتو ههردهم ببه
ئیکه و ببه چافلېکه ر بو کهسین دی لسهر باشيا دگهل دايکى، چنکو
دى خيرا وان گههته تهزى و چو ژ خيرا وان کيم نابیت.

۹۱. دهنكى خو لدهف وى بلند نهکه، خو بشکينه و قهدرى وى بگره،
و بجه ئينانا داخازيښ وى يى نهرم به.

۹۲. نهگه ر تو و نهو دئيك باژيردا بژين بهلى ژئيك دوير بن، مالا خو
فهگوھيژه جههكى نيژيك وى، نهفه دى باشر بيت ژبو خزمه تکرنا
وى و بساناھيتر بيت ژبو ديتن وسهره دانا وى.

۹۳. نهگه ر تو لباژيرهكى دى بژى، هه ر دهليفه کا بوته بهيت سهره دانا
وى بکه و خو گيرو نهکه، چونكى نهو بهينا خو فره دکهت لسهر

خاترا ته و خو بڼ دهنك دكته ژبه رحه تيا ته، ئه فجا بديتنا خو
ئهوڼ شاد بكه.

۹۴. ئه گهر تو لباژره كڼ دى بى، سرهدانا ته بتنى بهس نينه، بهلكى
دفتت تو خيزان وزاروكڼ خو ژى ببهى، چونكى نهقى ژى ههروهكى
زاروكڼ وى نه، و ئهفه دڼ پهيوهنديا خيزانا ته دگهل ته داڼكاته
خوش كهت وداڼكا ته ژى دڼ بديتنا وان نهفتيڼ روژهكى خهون پيڼه
دديتن كهيف خوش بيت.

۹۵. د گهلهك تشتادا لدويف زهوق و هزرا خو نهچه، بهلكى زهوقڼ
داڼكى لسهر يڼ خو بيڅه ولدويف داخازيا وڼ بكه بهرى ئهو داخاز
بكهت، چنكو ژ تهمامهتيا چاكڼي يه تو وڼ رازى بكه ب داخازيڼ
وڼ بيڼي ئهو باخفت.

۹۶. ههردهم ديفچوونا نهفسا خو بكه وسهكه خو كا ته چهند
خزمهتا وڼ كرىه، ته باش كرىه يان ژى تويڼ خهمسار بووى
دخزمهتا وڼ دا؟ چ تشتى دى پيڼدفيه تو بكه ب رازييوونا وڼ؟
ئهفه ههمى دڼ خيرا ته مهزن كهن و چاكيا ته زيده كهن.

۹۷. يڼ پشت راست به، نهوا تو بو دايك وبابڼ خو دكهى دى بو ته زفرتهفه ب رېكا زاروكڼ ته، نهفجا باشي بكه، دا ژيانا ته خوش بيت و پاشى مرن ژى دى خوش بيت.

۹۸. دهمى دچيته نه خوشخانى، دگهل به، و نههيله بتنى، وكا چ پيدفيه بو ناماده بكه، وبهردهوام پرسيارا حالى وى بكه، ناها لجهڼ هوسا قهنج خاز وچاك كهر ديار دبن، نهفجا تو ژوان به، بهلكى يى ئيكي به دخزمهتا دايكا خودا.

۹۹. بهردهوام مهدهچين جلكڼ وى بكه، وههلبژارتنا وى، وجوانيا زهوقى وى بهرامبهر ههميا، چنكو نهفه وى دلخوش دكهت و توژى ته خسيري نهكه.

۱۰۰. بهحسى دهركهفتنڼ خو بو بكه و وينڼ خو نيشا بده دگهل ههفالڼ خو و كا ههوه چهند خوشى برينه، و دوعايڼ وى بتنى بو ههوه بهسن.

۱۰۱. گازندين وى ب سينگهكى بهرفرهه وهرگره، وتيبينى و بوچوونڼ وى بدلهكى نهرم بنهجه بكه.

۱۰۲. پشكدار بكه دكارڼ خودا، وگوهداريا شيرهتڼ وى بكه ودكاريدا بكار بينه.

۱۰۳. ل دیوانا وی، ب ریڳهکا جوان و ههژی دیوانا وی بیت، روینه خار.

۱۰۴. رهوشتیئن خارنی و فهخارنی ژبیرنهکه، وههر تشتی ئه و حه .
ژی دگهت نیژیکی وی بکه ودانه بهرسینگی، چ خارن بیت یان فهخارن.

۱۰۵. سروشت و نهفسیهتا وی باش بزانه، ولدویف وی سروشتی
سهردهریی دگهل بکه، وریکا ژيانا وی تی بگههه و حهزین وی
بزانه، وزیدهتر پیشکیشی وی بکه.

۱۰۶. پیدفیه لسهر کچی ژيانا وی دگهل ههفژینی وی نهبیته
ئهگهری مژویل بوون و دویر کهفتن ژدایکی، وگریدانا وی ب مال و
خیژانا وی. وی ژ چاکیا دگهل دایکی دویر نهگهت، چونکی دایکی
هندي کور ههبن وهاریکاریا وی بکهن جهی کچی ناگرن و کچی
جههکی تایبهت یی لدهف دایکی ههی، وکچ دهرگههکه بو خه
رهفاندنا دایکی.

۱۰۷. هندهک پیدفییت دایکی دبیت کور ههست پی نهگهت و
نهزانیت، لهوا پیدفیه کچ هشیاری وان پیدفیا بن و بو دایکا خو
ئاماده بکهن.

۱۰۸. دهمی تو دچیه سهره دانې، نه هیله زاروك مای بی سهره و بهر بکهن و دایکا خو ب وهستینی ب لیكدانا مای فه، یان شکاندن و خرابکرنا هندهك تشین خه ملا مای، چنکو نه ف تشته وی توره دکهن و دی وی نه خوش دکهن، به لی ژ بهر رحه تیا ته خو بی دهنگ دکهن تن.

۱۰۹. دهمی زاروكین ته هندهك تشتین مای دشکینن یان بهرزه دکهن، تو وان کیماسیا نه هیله ل مال، و لجهی وان تشتا هنده کین باشتر بو بینه و ژ خو دهست پی بکه بیی دایک داخازی ژته بکه ت.

۱۱۰. دهمی مروفی نه خوش بیت، سروشت و نه فسیه تا مروفی دهیته گوهرین، نه فجا یا باشتر نه وه هم گه لهك سهره دانایکی بکهین لدهمی نه خوشی و هاریکاریا وی بکهین، به لی دقیت هشیار بین ژ کومقه کرنا زاروكا وئیزعاج و گه هاندنا نه خوشی بو دایکی.

۱۱۱. نه گهر نه فی بوونه گه لهك، دقیت سهره دان بهینه ریکخستن، چنکو یا دروست و بهرناقل نینه همی نه فی پیکفه بچنه مالا دایکی و نه خوشیا بگه هینی، چنکو دایکی نه فی دلته نگی و نه خوشیا خو دیار بکه ت ژ نه فیین خو.

۱۱۲. ئەگەر زاروك بوونه گهلهك، باشتره لجههكې بهر فرده كومشه بن، وهكى باغچهى يان پاركې يان دهر كه فنه گهريانهكې، چونكى دايك دهمې دانعه مر دبن، هيذا قهره بالغ ودهنگې بجويكا نامينيت.

۱۱۳. راوهستيان و رابوون بهرامبهر دايكې كارهكې باشه تو پيشكيشى دايكا خو بكهى، وفه گهراننده بو قهرداريا وئ لسهر ته.

۱۱۴. ههر كورهكى يان كچهكې تايبه تمه ندييت خو ييت ههين، بو نموونه، ئيك يى زيره كه بوكارى وئيك خودانى هزر وپيشنيارين جوانه وئيك يى سوحبه تچى يه وهوسا، ئەفجا يا باشه تو بزاني كا تايبه تمه نديا ته چيه دكو پيشكيشى دايكا خو بكهى.

۱۱۵. تلهفون وئاميره و تهكنولوژيا نوى دانه بهر دهستين وئ و وئ فيرى بكارئينانا وان بكه، دا بخو مفاى ژئ وهر بگريت و بلا كارت و مهزاختييين وان ئاميرا ژته بيت، ئەفه چاكه دگهل دايكې وخيره ژى بو ته.

۱۱۶. ئەگەر دايكې موبایل ههبيت، نامين جوان و نازك بو فريكه، ئەفه دئ دئ وئ خوشكهت و ههوه نييزيكى ئيك كهت.

۱۱۷. ئەگەر دايك يا دانعهمر بيت، هندهك ديارى وخهلاتيڼ جوان
يان ييټ سهردهمى وى، بو بكره وجوان ب سهروبهر بكه، داکو ئەو
پيشكيشى نياس وههفاليڼ خو بكهت.

۱۱۸. يا باشر ئەوه دهى كور پهيوهنديى ب دايكا خو دكهن گهلهك
لهزى نهكهن، بهلكى دقيټ گوهداريا دايكى بكهين و بزنان دايكى چ
دقيټ بيټيت، و دقيټ پرسيارا حالى وى بكهين و بهحسى ژيانا خو
بو بكهين و وى پشت راست بكهين ژ باشيا حالى خو، و ئەفه ههمى
بيى ئەم بيزار ببين ژ دريژبوونا تيلهفونى يان ژبهر نهبوونا دهى
يان ههر ئەگهرهكى دى، بهلكو دقيټ خو بگرين ههتا ئەو بدلئ خو
تيلهفونى بدويماهى دئينيت.

۱۱۹. ل ديوانا وى دقيټ رهوشتيڼ ئاخفتنى لدهف مه ههبن، دهنكى
خو بلند نهكهن وگهنگهشيڼ بى مفا و دريژكرنى نهكهن دئاخفتنى
دا، و بهحسى وان تشتا نهكهن ييټ وى نهقيټ گوھ لى بيت.

۱۲۰. دهى تو ژ سهفهركى يان گهريانهكى دزقرى، دياريهكى ژوى
جهى تو ژى دهى بو وى دگهل خو بينه، ئەفه دى بو وى ديار كهت
كو دهى تو يى دوير ته ئەو ژبيرنهكريه، و دى پتر كهيفا وى
بزفرينا ته هيټ.

۱۲۱. ئەو جھپڼ داكپڼ ژيانا خو يا زاروكپڼپڼ لڼ بوراندنپ تايمه نديا خو يا لدهف داكپڼ ههپ، وههروهسا نپكهم روژا ههفژپڼپڼ، ئەفجا ته هزر كړپه كو وپ ببهپه وان جهان؟ يان بپرا وپ ببپنه روژپڼ خوشپڼ ژيانا وپ؟ ئەفه پپڼگافه كا باشه داكپڼ بزفړپڼپڼته گهنجاتپڼ و دلپ وپ خوش بكهت.

۱۲۲. فپړكرنا خوپشك و برا بو چاكپا دگهل داكپڼ و گرنگپا وپ، وبه لافكرنا گپانپ ههفركپڼ ژبو چاكپا دگهل داكپڼ، خوشپڼ بو زاروك وداكپڼ ژپ پهپدا دكهت، ئەفجا دقپت ئەم خوپشك وبراپپت خو تپر بكهپڼ ژفان ساخله تا.

۱۲۳. دهمپ داك وباب ژپكفه دبن، وان تشتا نه بپژره كهسپ ژوان ئەو تشتپڼ وان نه قپت گوه لڼ ببپت.

۱۲۴. دهمپ نارپشه لمال پهپدا دبن، هندهك چاره سه رپپڼ بهرئاقل بو بدانه دا پاپورپ ژ نقووم بوونپ قورتال كهپ.

۱۲۵. ئەگهر پشتي ژپكفه بوونپ، داكپڼ ژيانا ههفژپڼپڼ دگهل كه سه كپ دپ پپك ئپنا، رپزپ لڼ بگره، وسه ره ده رپه كا جوان دگهل بكه، و ده لكه فتنا دا دپارپا پپشكپڼشپ داكپا خو بكه، چونكپ ئەفه وپ دل ته نا دكهت.

۱۲۶. ئەگەر دايكى ژيانا خو دگهل كهسهكى بوراند ژبلى بابى ته،
پرسيارا كارين خو ژى بكه، و داخازا شيرهتا ژى بكه.

۱۲۷. ب تيلهفونا خو پهيوهنديى ب كهسين خوشتقى لدهف دايكى
بكه و بهيله بلا ئەو دگهل ئيك باخفن ب تيلهفونا ته.

۱۲۸. ل دانعهمرىا وى، دلوفانيى ب پيراتى و بى هيزيا وى ببه،
ودهستى بگره وريكى نيشان بده، وتشتين پيدقى بو ببه بهردهستى
وتهخسيريى دگهل نهكه.

۱۲۹. ئەگەر دايكى پيشنيارهك گوت يا جياواز بوو ژ يا ته، خو توره
نهكه و ريزى لى بگره، هەر بوچوونهكا ههبيت ژى قهبييل بكه بتنى
ژسنورين خودى نهدهرکهفیت، و ئەگەر پيشنيارا وى دهركهفتن
ژسنورين خودى تيدا بيت، بزافى بكه ب جوانى وى ژ ريكا خهلهت
دوير بيخى و بينيه لسهر ريكا دروست، و خو نهكه ئەگەر كو دايك
توره ببیت دتارياتيا خو دا بهرزه ببیت.

۱۳۰. ئەگەر دايك ههز ژ خواندنا گوڤار وروژناما بكهت، ههيقانه
ئەو گوڤارا دگهل ههزين وى دگونجيت بو ببه وهك ديارى.

۱۳۱. هەر چەند ماوهيهك بچيت هندەك پارا پيشكيشى وى بكه و
نههيله بگههيته وى رادهى ئەو دهستى خو لبهر ته بگريت.

۱۳۲. ئەگەر تە پیدفییّت وئ بو وئ کرین، بهایی وان ژئی وەرنهگره، بهلکی بکه دیاری ژدهف خو بو وئ.

۱۳۳. ئەگەر بشیّت سەردهریی دگهل بانکا بکهت، حسابهگا تایبەت بو وئ فهکه و فیّر بکه کا دئ چهوا سەردهریی دگهل کهت، ئەفه تە تایبەتمەندیا ژيانا وئ دایی.

۱۳۴. ئەگەر تە خەلهتی ددەرحەقی وئ دا کر، کهسهکی خوشتقی لدەف وئ بکه واسته دناقبهرا خو وئ دا، داکو لته ببوریت وخەلهتیا تە ژبیر بکهت.

۱۳۵. دەمی دانەمر دبیت، ناسنافین وەسا نهبیژئی کو ههست ب پیراتیی بکهت، وهکی پیری، یان داپیر، دبیت ئەف گوتنه وئ دلددا بیشینیت، ئەفجا یی هشیاربه.

۱۳۶. ئەگەر سەردهریا وئ دگهل بابی، یان ساخلهتهکی نه بدلی تە، لدەف ههبیت، ئیکسەر شیرەتا لی نهکه، بهلکی ب شیوازەکی فهشارتی و نهئیکسەر ئەوئ تیبگههینه.

۱۳۷. ههردەم هزرا خو دریکین نوی دا بکه بو رازی کرنا وئ، وسهحکه ئەو کهسین چاک دگهل دایک و بابین خو ل دەوروبهرین تە، و بخو مفای ژ وان وەربگره و ریکین وان بکار بینه.

۱۳۸. ل چو سنورا نهراووسته، چنكو چاكى يا بى سنوره، نهفجا ههر كارهكى تو بو وى بكهى بزانه ژ مافى وى كيتره و هيشتا مافى وى يى مايه لسهر ته، نهفجا ههردهم ل هندك ريكبا بگهره بو تهمامهتيا چاكى.

۱۳۹. كارين وى و هزر ويرو بوچوونين وى، ههر د چهوا بن، بچويك نهكه و ب چافهكى كيتم نهسهكهى، نه پيش چاف و نهبهرزهيغه، بهلكى دهندهكان دا پشتا وى بگره و د هندهكين دى دا بوچوونا خو بيژه.

۱۴۰. دهمى دناخقيت ناخفتنا وى نهبره، وخو مژويل نهكه ب تشتهكى دى فه يان دگهل كهسهكى دى باخقى، بهلكى ههمى هزارا خو بده سهر ناخفتنا وى وگوهداريا وى بكه.

۱۴۱. ههردهم فهرموودين بهحسى چاكى دكهن بخوينه، وسهكه زياناما كهسين چاك دگهل دايكين خو، نهف تشته دى ته بهيز نيخن لسهر چاكى.

۱۴۲. نهگهر ته كهسهك ديت يى خرابه دگهل دايكا خو، بيژه : الحمد لله كو نهز ژ وى نهخوشيى هاتيمه پاراستن نهوا هاتيه سهرى وى، بقان دوعا خودى دى ته ژ لومين خهلكى پاريزيت.

۱۴۳. ل ديوانا وئ، پشتا خو نهدهئ، و خو ژئ دوير نهكه، بهلكي بزافئ بكه تو نيزيكترين كهس بي بو وئ، و ژ هميا بلهزتر بچيه خزمهتا وئ.

۱۴۴. ئەگەر فيا بچيت، نهعلا وئ بو دانه، و دهستئ وئ بگره ودگهل بريڤه ههره، و ئەفه بلا ببته سروشتئ ته دگهل وئ.

۱۴۵. نهبه دوپماهيك كهس دهنك و باسئ وئ بزانيت، يان دوپماهيك كهسئ پيروزباھيا لي دكهت، بهلكي ئيكم كهس به، چونكي ئەفكاره خوديكا چاكيئا تهنه وچاكيئا ته تيډا ديار دببت.

۱۴۶. ئەگەر ژ ته توره بوو و هندهك ئاخفتنيڼ رهق گوتن، بهرسفا وئ نهده و بزافا روونكرنا ههلويستئ خو نهكه، بيھنا خو فرهه بكه ههتا دهليفهكا دي، و پاشي ب رووني بو بهحسئ ههلويستئ خو بكه، و ئەگەر تو يئ خهلهت بي داخازا ليبوريني بكه و بدهستئ ويڤه ماچي بكه.

۱۴۷. هندهك دايك نهخوشيا وان نهوه كو بلهز توره دبن، ئەفجا تو يئ بهين فرهه و ب سهبر به، و فير به سروشتئ وئ، ودوعا ژ خودئ بكه و بهين فرهه و ههدارا ته بو ته بخير بنقيسيت.

۱۴۸. سروشت و سهخلهتڼ دايکا خو بنقيسه، وپاشي ئه و سهخلهت وريکڼ تو دشپي مفای ژي وهربرگري بو گههشتنا دلي وئ ورازي کرنا وئ بکار بينه دا چاکيڼ دگهل بکهی.

۱۴۹. هزارا خو دکهسيڼ دهوروبهردا بکه، وسهحکه وان ئهويڼ دايکڼ خو ژ دست دايڼ کا ژچهند خپر وخوشيا بي بار بوينه؟ ئهفجا تو دي بوج تهخسيري کهي و هيشتا دهرگههي خيري بوته يي فهکريه؟ ئهفجا کاري خو باش بکه بهري مرن گازی بکهت.

۱۵۰. دهمي يا نهخوش، گهريان و گريدانين خو پاش بيخه، داکوکيڼ لسره نهخوشيا وئ بکه، چونکي ئه وهست بخوشيڼ دکهت دهمي زاروکيڼ خو دبينييت.